

VAALIJÄRJESTYS (vahvistettu liiton valtuuskunnassa keväällä 2024)

Yleiset määräykset

- 1 § 1 Suomen Lakimiesliitto - Finlands Juristförbund ry:n valtuuskunnan vaalissa noudatetaan yhdistyslakia, liiton sääntöjä ja tätä vaalijärjestystä. Tässä vaalijärjestyksessä liiton jäsenellä tarkoitetaan liiton sääntöjen 8 §:n 6 momentissa tarkoitettuja äänioikeutettuja ja vaalikelpoisia henkilöitä.
- 1 § 2 Vaalit toimitetaan liiton sääntöjen 8 §:n 2 momentissa tarkoitetussa kiintiössä tämän vaalijärjestyksen mukaisesti.

Vaalin toteuttamistapa ja ajankohta

- 2 § 1 Hallitus määrää viimeistään vaalivuoden huhtikuussa valtuuskunnan vaalin toteuttamistavan, ajankohdan ja asettaa vaalilautakunnan vaalia valvomaan.
- 2 § 2 Ajankohtaa määrätessä hallitus päättää, milloin äänestysliput on viimeistään lähetettävä äänioikeutetuille ja mihin mennessä äänestäjien lähettämien äänestyslippujen on viimeistään oltava vaalilautakunnalla, mikä on samalla sähköisen äänestämisen äänestysaika. Näiden päivämäärien välistä aikaa ei saa määrätä 21 vuorokautta lyhyemmäksi.

Vaalilautakunta

- 3 § 1 Vaalilautakuntaan nimetään vähintään seitsemän liiton jäsentä. Heistä yksi määrätään puheenjohtajaksi.
- 3 § 2 Vaalilautakunta on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä on saapuvilla.
- 3 § 3 Vaalilautakunta voi ottaa avustajia.

Vaaliluettelo

- 4 § 1 Vaalilautakunta laatii vaaliluettelon, johon merkitään liiton äänioikeutetut ja vaalikelpoiset jäsenet. Vaaliluettelo tulee pitää tarkistusta varten nähtävänä vaalivuoden elokuussa vähintään viikon ajan liiton toimistossa.
- 4 § 2 Luetteloa koskevat huomautuksen tulee esittää vaalilautakunnalle viikon kuluessa nähtävänäoloajan päättymisestä.
- 4 § 3 Vaaliluettelon nähtävänä pidosta ja huomautusten esittämisajasta vaalilautakunnan tulee ilmoittaa Juristiuutisissa tai muussa liiton hallituksen päättämässä liiton viestintäkanavassa.

Ehdokkaiden asettaminen

- 5 § 1 Valtuuskunnan vaalissa ehdokkaita voivat asettaa liiton jäsenyhdistykset ja jäljempänä mainitut valitsijayhdistykset.

- 5 § 2 Jos vähintään kolme liiton jäsentä on allekirjoittamallaan sopimuksella asettanut ehdokkaaksi vaaliin nimeämänsä henkilön, on sellaisella valitsijayhdistyksellä oikeus saada hänen nimensä julkaistuksi ehdokaslistojen yhdistelmässä. Valitsijayhdistyksen perustamissopimus on samalla ehdokaslista.
- 5 § 3 Valitsijayhdistyksen ehdokaslistassa saa olla vain yksi ehdokas.
- 5 § 4 Liiton jäsen saa kuulua vain yhteen valitsijayhdistykseen eikä hän saa olla allekirjoittajana siinä valitsijayhdistyksessä, joka on asettanut hänet ehdokkaaksi.
- 5 § 5 Jäsenyhdistyksen ehdokaslistassa saa olla enintään sääntöjen 8 §:n 5 momentissa määrätty määrä ehdokkaita eli tutkinnon suorittaneiden kiintiössä 80.
- 5 § 6 Liiton jäsen saa ryhtyä vain yhden valitsijayhdistyksen tai yhden jäsenyhdistyksen ehdokkaaksi.
- 5 § 7 Ehdokaslistassa on mainittava ehdokkaan etu- ja sukunimet, ammatti, arvo tai toimi ja kotipaikka, sekä annettava vakuutus ehdokkaaksi nimetyn suostumuksesta vastaanottaa valtuuskunnan jäsenen toimi.

Vaaliasiamiehet

- 6 § 1 Valitsijayhdistyksellä, ehdokkaita asettavalla jäsenyhdistyksellä sekä jäljempänä mainituilla vaaliliitoilla ja vaalirenkaalla tulee kullakin olla asiamies, joka on liiton jäsen.
- 6 § 2 Ehdokkaaksi asetettu ei voi olla vaaliasiamies.

Vaaliliitto ja vaalirengas

- 7 § 1 Jäsenyhdistykset ja valitsijayhdistykset voivat muodostaa keskenään vaaliliittoja, jos ne vaaliasiamiesten allekirjoittamilla sopimuksilla siitä sopivat.
- 7 § 2 Vaaliliitot, jäsenyhdistykset ja valitsijayhdistykset voivat muodostaa keskenään vaalirenkaita, jos ne vaaliasiamiesten allekirjoittamilla sopimuksilla siitä sopivat.
- 7 § 3 Jäsenyhdistyksen ehdokaslistaan sovelletaan jäljempänä vaaliliittoa koskevia määräyksiä.

Tunnukset

- 8 § 1 Valitsijayhdistyksen ehdokaslistaan saadaan merkitä tunnus, joka viittaa johonkin liiton jäsenten muodostamaan ryhmittymään. Kullakin vaaliliitolla ja vaalirenkaalla tulee olla omat tunnuksensa, jotka mainitaan niiden muodostamista koskevissa ilmoituksissa tai sopimuksissa.
- 8 § 2 Tunnusten tulee erota riittävästi toisistaan. Niiden hyväksymisestä päättää vaalilautakunta. Jos vaalilautakunta ei hyväksy ehdotettua tunnusta, se voi antaa valitsijayhdistykselle, vaaliliitolle tai vaalirenkaalle tilaisuuden vaihtaa tunnuksensa.

Ehdokasasettelun määräaika

- 9 § 1 Ehdokaslistoja, vaaliliittoja ja vaalirenkaita koskevat asiakirjat on toimitettava vaalilautakunnalle sen asettamaan määräaikaan mennessä. Vaalilautakunnan on ilmoitettava tästä määräajasta Juristiuutisissa tai muussa liiton hallituksen päättämässä liiton viestintäkanavassa.
- 9 § 2 Vaalilautakunta tarkastaa asiakirjat sekä päättää ehdokaslistojen, vaaliliittojen ja vaalirenkaiden hyväksymisestä ehdokaslistojen yhdistelmään.

Valtuuskunnan jäsenten valinta ilman vaalitoimitusta

- 10 § 1 Jos vaaleja varten hyväksytyjä ehdokkaita liiton sääntöjen 8 §:n 2 momentissa tarkoitettussa kiintiössä on yhtä paljon kuin valittavia valtuuskunnan jäseniä, ei vaalitoimitusta toimeenpanna. Vaalilautakunta julistaa tällöin ennen vaalien alkamista pitämässään kokouksessa, että valtuuskunnan jäseniksi kyseisestä kiintiöstä on valittu ehdokkaiksi hyväksytyt henkilöt.
- 10 § 2 Ehdokkaita asettaneilla on oikeus asettaa 1 momentissa tarkoitettua tapausta varten ehdokkaalle varaehdokas, johon sovelletaan ehdokasta koskevia määräyksiä.
- 10 § 3 Valtuuskunnan varajäseniksi määrätään 2 momentissa tarkoitettut varaehdokkaat. Mikäli varajäsenten järjestystä ei ole vaalilautakunnalle ilmoitettu, määrää lautakunta järjestyksen.

Ehdokaslistojen yhdistelmä

- 11 § 1 Vaalilautakunta laatii ehdokaslistojen yhdistelmän, johon merkitään, missä vaalissa sitä käytetään. Vaalirenkaan otsakkeeksi merkitään "vaalirengas", erillisen vaaliliiton otsakkeeksi "vaaliliitto" ja erillisen valitsijayhdistyksen otsakkeeksi "valitsijayhdistys".
- 11 § 2 Vaalirenkaiden, vaaliliittojen ja valitsijayhdistysten järjestys ehdokaslistojen yhdistelmässä määräytyy vaalilautakunnan ryhmittäin suorittaman arvannon perusteella edellä sanotussa järjestyksessä.
- 11 § 3 Vaalirenkaaseen kuuluvien vaaliliittojen ja valitsijayhdistysten keskinäinen järjestys määräytyy vaaliasiamiesten ilmoituksen mukaan. Ellei järjestystä ole ilmoitettu, vaalilautakunta määrää sen arvalla.
- 11 § 4 Vaaliliittoon kuuluvien jäsenyhdistysten ja valitsijayhdistysten keskinäinen järjestys määräytyy vaaliasiamiesten ilmoituksen mukaan. Ellei järjestystä ole ilmoitettu, vaalilautakunta määrää sen arvalla.
- 11 § 5 Ehdokaslistat numeroidaan edellä olevan perusteella järjestyksessä siten, että kullekin ehdokkaalle annetaan oma järjestysnumeronsa. Numerointi alkaa kahdesta.

Äänestysasiakirjat

- 12 § 1 Postivaalissa vaalilautakunnan on laadittava vaalissa käytettävä äänestyslippu, vaalikuori, lähetekirje sekä lähetekuori, joissa kaikissa on merkintä, missä vaalissa sitä käytetään.
- 12 § 2 Postivaalissa vaalilautakunnan on lähetettävä ehdokaslistojen yhdistelmä, äänestyslippu, vaalikuori, lähetekirje ja lähetekuori kirjeessä jokaiselle vaaliluetteloon merkitylle ja ilmoitettava samalla ajankohta, mihin mennessä äänestäjien äänestyslippujen on oltava vaalilautakunnalla.
- 12 § 3 Sähköisessä vaalissa vaalilautakunnan on ilmoitettava äänioikeutetuille äänestyksen alkamis- ja päättymisajankohta sekä varmistuttava siitä, että ehdokaslistojen yhdistelmä on näkyvillä vaaleja varten laadituilla äänestysivuilla.

Äänestäminen

- 13 § 1 Postiäänestys: Äänioikeutta käyttäessään liiton jäsenen on merkittävä äänestyslippuun äänestettävän ehdokkaan numero.
- Äänestyslippu voidaan toimittaa vaalilautakunnalle postitse tai antamalla se vaalilautakunnan jäsenelle tai sen nimeämälle avustajalle. Vain määräaikaan mennessä vaalilautakunnalle toimitetut äänestysliput hyväksytään.
- 13 § 2 Sähköinen äänestys: Äänioikeutta käyttävä äänioikeutettu äänestää vaalilautakunnan määrittämällä teknisellä välineellä erillisen ohjeen mukaisesti. Äänestäjän henkilöllisyys varmistetaan tunnistamismenetelmällä.
- Sähköisten äänten laskennassa vain määräaikaan mennessä annetut äänet hyväksytään. Merkinnät vaaliluetteloon tehdään äänestystunnistuksen perusteella ja sähköisten äänten osalta ennen postiäännten pohjalta tehtäviä merkintöjä. Sähköisesti annetut äänet lasketaan koneellisesti ja vaalilautakunta toteaa äänimäärät.

Merkinnät vaaliluetteloon

- 14 § 1 Vaalilautakunnan tulee huolehtia siitä, että merkintöjä äänioikeuden käyttämisestä ryhdytään tekemään vaaliluetteloon välittömästi äänestyslippujen saapumiselle ja sähköiselle äänestämislle asetetun määräajan päätyttyä.
- 14 § 2 Mikäli vaali toteutetaan sekä sähköisesti että postivaalina, merkintä äänioikeuden käyttämisestä tehdään ensin sähköisesti äänestäneiden perusteella ja tämän jälkeen postitse äänestäneiden perustella. Mikäli äänioikeutettu on yrittänyt äänestää molemmilla tavoilla, hyväksytään vain sähköisesti annettu ääni.
- 14 § 3 Vaalilautakunta valvoo em. merkintöjen tekemistä ja vastaa palautuskuorien tai vaalikuorien säilyttämisestä suljettuina äänten laskennan alkamiseen saakka.
- 14 § 4 Postitse annettujen äänten osalta merkinnän äänioikeuden käyttämisestä tekee vaaliluetteloon joko vaalilautakunnan jäsen tai sen nimeämä avustaja taikka merkintä tehdään teknistä apuvälinettä käyttäen. Äänestysmerkinnän tekijän on myös leimattava

suljettu vaalikuori, mikäli tätä käytetään. Tällöin katsotaan valitsijan käyttäneen äänioikeuttaan.

14 § 5 Ne vaalikuoret, joista ei selvästi ilmene äänestäjän henkilöllisyys, säilytetään eri ryhmänä tekemättä niitä koskevia merkintöjä vaaliluetteloon.

14 § 6 Äänioikeuden käyttäminen voidaan tarkistaa myös koneellisesti, jolloin vaalikuorta ei käytetä.

Äänten laskentaa edeltävät toimet

15 § 1 Kun määräaikaan mennessä saapuneita äänestyslippuja koskevat merkinnät on tehty vaaliluetteloon, vaalilautakunta kokoontuu toimittamaan ääntenlaskennan. Ääntenlaskennasta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittavat laskentaan osallistuneet lautakunnan jäsenet.

15 § 2 Käytettäessä postiäänestystä, ennen ääntenlaskennan aloittamista lasketaan vaalikuorien lukumäärä samoin kuin niiden henkilöiden lukumäärä, jotka vaaliluetteloon tehtyjen merkintöjen mukaan ovat käyttäneet äänioikeuttaan. Lukumäärätiedot merkitään pöytäkirjaan. Tässä yhteydessä on ratkaistava vaaliluettelomerkinnän tekeminen 14 §:n 5 momentissa mainittujen lähetekuorien osalta. Jollei äänestäjän henkilöllisyys ole luotettavalla tavalla selvitetävissä, jätetään näissä lähetekuorissa olleet vaalikuoret leimaamatta.

Mitättömät äänestysliput

16 § 1 Vaalikuoret, joita ei ole leimattu, erotetaan eri ryhmäksi ja pidetään suljettuina. Niissä olevat äänestysliput katsotaan mitättömiksi.

16 § 2 Muut vaalikuoret avataan ja äänestysliput tarkastetaan. Äänestyslippu on mitätön:

1. jos vaalikuoreessa on muutakin kuin yksi äänestyslippu
2. jos vaalikuori on avoin
3. jos vaalikuoreen on tehty asiaton merkintä
4. jos äänestyslipusta ei selvästi ilmene, mitä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut
5. jos äänestyslippuun on tehty asiaton merkintä.

16 § 3 Pöytäkirjaan on merkittävä mitättömien äänestyslippujen lukumäärä mitättömyysperustein eriteltyinä.

Ääntenlaskenta

17 § 1 Hyväksytyt äänestysliput järjestetään siten, että kunkin ääniä saaneen henkilön hyväksi annetut liput järjestetään omaksi ääniryhmäkseen. Mikäli käytetään sekä sähköistä että postiäänestystä, sähköisesti annetut äänet ja postitse tulleet hyväksytyt äänet lasketaan

yhteen. Pöytäkirjaan merkitään äänestyslippujen kokonaismäärät ja äänten lukumäärät ryhmittäin.

- 17 § 2 Samaan vaaliliittoon kuuluvat ehdokkaat järjestetään heidän äänimääriensä suuruuden mukaan. Vaaliliitossa eniten ääniä saaneelle ehdokkaalle annetaan vertausluvuksi vaaliliiton äänestyslippujen koko lukumäärä, toiselle puolet siitä, kolmannelle kolmasosa jne. Jos ehdokas ei kuulu vaaliliittoon, on vertauslukuna hänen saamansa äänimäärä.
- 17 § 3 Kunkin vaalirenkaan ehdokkaat järjestetään heidän 2 momentin mukaan saamiensa vertauslukujen suuruuden mukaan. Tämän jälkeen annetaan ensimmäiselle ehdokkaalle lopulliseksi vertausluvuksi vaalirenkaan äänien koko lukumäärä, toiselle puolet siitä, kolmannelle kolmannes jne.
- 17 § 4 Vaalirenkaaseen kuulumattoman vaaliliiton ehdokkaan lopullisena vertauslukuna on 2 momentin mukainen vertausluku. Vaalirenkaaseen tai vaaliliittoon kuulumattoman valitsijayhdistyksen ehdokkaan lopullisena vertauslukuna on hänen saamaansa äänimäärä.

Vaalin tuloksen määrääminen

- 18 § 1 Kaikki ehdokkaat järjestetään lopullisten vertauslukujen suuruuden mukaan ja valtuuskunnan jäseniksi valitaan suurimman vertausluvun saaneesta lähtien liiton sääntöjen 8 §:n 2 momentissa tarkoitettusta I kiintiöstä eli tutkinnon suorittaneiden kiintiöstä 40 jäsentä.
- 18 § 2 Ehdokkaita järjestettäessä saman äänimäärän tai vertausluvun saaneiden välisen järjestyksen ratkaisee arpa.
- 18 § 3 Kunkin vaalirenkaan, vaaliliiton ja niihin kuulumattoman jäsenyhdistyksen valitsematta jääneistä ehdokkaista määrätään 1 momentin mukaisessa järjestyksessä valtuuskunnan varajäsenet.

Jos valtuuskunnan jäsen on esteellinen tai estynyt, on hänen tilalleen kutsuttava varajäsen vertausluvun mukaan siitä vaaliliitosta tai ellei se ole mahdollista, siitä vaalirenkaasta, jossa ehdokas on ollut ehdokkaana.

Jos vaaliliiton tai vaalirenkaan listalta ei enää voida kutsua uutta varajäsentä valtuuskunnan jäseneksi esteellisen tai estyneen jälkeen, on hänen tilalleen kutsuttava varajäsen, jolla on vaalissa valituksi tulleiden jälkeen suurin vertausluku.

Vaalin tuloksen vahvistaminen ja valinnasta ilmoittaminen

- 19 § 1 Vaalilautakunta vahvistaa vaalin tuloksen viimeistään viikon kuluttua äänestyslippujen saapumiselle asetetun määräajan päättymisestä.
- 19 § 2 Vaalilautakunnan on ilmoitettava valinnasta hallitukselle ja kirjeitse tai sähköpostitse valtuuskunnan jäseniksi valituille sekä tiedotettava vaalin tulos Juristiuutisissa tai muussa liiton hallituksen päättämässä liiton viestintäkanavassa.

19 § 3

Ääntenlaskentaa koskeva pöytäkirja on säilytettävä liiton arkistossa pysyvästi. Vaalissa syntyneet asiakirjat ja äänestysliput on säilytettävä valitun valtuuskunnan toimikauden ajan.